

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně: **T. R.**, zastoupená JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Praha 2, Rumunská 1798/1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 1292/25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2024, č. j. X, o nesouhlasu Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2025 s postoupením věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 47 Ad 23/2024,

t a k t o :

- I. Nesouhlas Krajského soudu v Praze s postoupením věci, vedené nyní u tohoto soudu pod sp. zn. 47 Ad 23/2023, **je důvodný**.
- II. Soudem **m í s t n ě p ř í s l u š n ý m** k projednání a rozhodnutí věci, vedené nyní u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 47 Ad 23/2024, je Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2024, č. j. X, kterým žalovaná zamítla její námitky ve věci zvýšení částky starobního důchodu a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2024, č. j. X.

[2] Městský soud svým usnesením ze dne 26. 8. 2024, č. j. 2 Ad 19/2024-152, postoupil věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Městský soud v usnesení přdestřel, že žalobkyně má bydliště v obvodu krajského soudu, konkrétně na adrese R., F. X. Tento závěr opřel o sdělení žalobkyně ze dne 26. 7. 2024, v němž žalobkyně uvedla, že na této adrese bydlí a adresu P. X, S. X, používá jen jako doručovací. Současně doložila smlouvu o nájmu bytu na adrese R., F. X, ze dne 27. 9. 2021 a dodatek ze dne 27. 9. 2022, jenž prodloužil trvání nájmu na dobu neurčitou. Městský soud proto s ohledem na § 7 odst. 3 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) shledal, že ve věci není místně příslušným a věc postoupil krajskému soudu.

[3] Krajský soud podle § 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. předložil věc zdejšímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti, neboť s názorem městského soudu nesouhlasí. Má za to,

že městský soud nepostavil dostatečně najisto, že žalobkyně měla v době podání žaloby skutečně bydliště na adrese R., F. X. Žalobkyně městskému soudu nepotvrdila, že v době podání žaloby fakticky bydlela na uvedené adrese, s úmyslem zdržovat se zde trvale. Tvzení žalobkyně zpochybňuje především předložený dodatek k nájemní smlouvě, jenž je podle krajského soudu na první pohled nevěrohodný. Z nájemní smlouvy skutečně plyne, že si žalobkyně pronajala byt na adrese R., F. X., nájemní smlouva byla ale uzavřena na dobu určitou do 30. 9. 2022. Skutečnost, že byla prodloužena na dobu neurčitou městský soud dovodil z předloženého dodatku. Z jeho obsahu je ale *prima facie* zřejmé, že byl žalobkyní dodatečně upraven. Lze na to usuzovat zejména z toho, že původní vytištěné písmo je na řadě míst přeškrtnuto a doplněno o ručně psaný text zřetelně vychylující práva ve prospěch žalobkyně jako nájemkyně (zejména prodloužení trvání nájmu na dobu neurčitou „s dvouletou výpovědní lhůtou“). Je samozřejmě možné, že dodatečné úpravy byly provedeny ještě před podpisem dodatku, to ale nic nemění na skutečnosti, že existují důvodné pochybnosti o věrohodnosti jeho obsahu.

[4] Krajský soud navíc v řízení vedeném pod sp. zn. 53 Ad 30/2024 (ve věci téže žalobkyně, pozn. NSS) kontaktoval pronajímatelku označenou v nájemní smlouvě, K. T., která v e-mailu ze dne 21. 12. 2014 soudu sdělila, že nájem bytu na adrese R., F. X., skončil dle nájemní smlouvy a dodatku již dne 30. 9. 2023 (tj. před podáním žaloby v nyní projednávané věci), a že nájemní smlouva nebyla prodloužena. Dle sdělení pronajímatelky je velice pravděpodobné, že žalobkyně ke dni 12. 4. 2024 v bytě nebydlela, protože v něm dlouhodobě není žádný odběr elektřiny. Pronajímatelka předložila i nájemní smlouvu a dodatek č. 3 ze dne 17. 9. 2022, z něž plyne, že doba užívání byla prodloužena pouze do 30. 9. 2023 (žalobkyní předložený dodatek č. 4 původně, tj. než do něj bylo zasahováno, upravoval pouze výši záloh; dobu užívání bytu neprodloužil). Tyto nově zjištěné skutečnosti pouze prohloubily pochybnosti krajského soudu o závěru městského soudu. Krajský soud pro úplnost dodal, že nemohl ověřit adresu žalobkyně ze správního spisu, neboť ten mu doposud nebyl předložen. Poukázal ale na jiný správní spis žalobkyně (věc sp. zn. 53 Ad 30/2024), z něž neplyne žádná jiná adresa v obvodu krajského soudu, na níž by mohla mít žalobkyně bydliště. Zároveň poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2025, č. j. Nad 13/2025–152, kterým Nejvyšší správní soud rozhodl o nesouhlasu krajského soudu s postoupením věci městským soudem ve zmiňované věci sp. zn. 53 Ad 30/2024 tak, že příslušný k projednání a rozhodnutí věci je městský soud.

[5] S ohledem na to krajský soud uvádí, že bylo úkolem městského soudu postavit najisto, že se skutečné bydliště žalobkyně nacházelo v době podání žaloby v obvodu krajského soudu na uvedené adrese, tj. že byly dány podmínky pro postoupení věci podle § 7 odst. 3 a 6 s. ř. s. Postoupení věci krajskému soudu tak bylo dle krajského soudu předčasné.

[6] Podle § 7 odst. 3 s. ř. s. platí, že „*ve věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody [...] je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.*“

[7] K otázce výkladu a aplikace pojmu *bydliště* obsaženého v § 7 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013-16, uvedl, že jím „*je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu*

pokračování

podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.“ Z uvedeného vyplývá, že bydlištěm žalobkyně není evidované místo jejího trvalého pobytu v sídle Úřadu městské části Praha 4 (uvedené jako bydliště žalobkyně v podané žalobě). Městský soud uvedl, že žalobkyně má bydliště na adrese R., F. X, krajský soud však s uvedeným, s ohledem na jím zjištěné skutečnosti, nesouhlasí.

[8] Přestože žalobkyně městskému soudu sdělila, že bydlí na adrese R., F. X, a snažila se tuto skutečnost doložit nájemní smlouvou a dodatkem, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že jím zjištěné skutkové okolnosti tvrzení žalobkyně významně zpochybňují. Zdejší soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu ohledně nevěrohodnosti dodatku k nájemní smlouvě vzhledem k jeho zřejmé úpravě a změnám ujednání ve prospěch žalobkyně. Za zásadní shledává též sdělení pronajímatelky, že nájem bytu na adrese R., F. X, na základě nájemní smlouvy vč. dodatků skončil ke dni 30. 9. 2023 a že na uvedené adrese dlouhodobě nikdo nebydlí s ohledem na nulový odběr energií.

[9] Nejvyšší správní soud vzhledem k těmto skutečnostem dospěl k závěru, že žalobkyně nedoložila, že se její faktické bydliště ve smyslu § 7 odst. 3 s. ř. s. v době podání žaloby nacházelo na území obce R., tj. v obvodu Krajského soudu v Praze. Důvod pro jiné určení místní příslušnosti soudu, než u kterého žaloba napadla, proto nebyl naplněn. Žalobkyně v žalobě uvedla jako doručovací adresu P. X, S. X; podle Nejvyššího správního soudu tak měl městský soud vycházet při určení místní příslušnosti z této adresy (jakkoli ji žalobkyně deklarovala pouze jako adresu doručovací), eventuálně důkladněji prověřit bydliště žalobkyně na adrese R., F. X.

[10] Nejvyšší správní soud uzavírá, že ze zjištěných skutečností nevyplývá důvod pro určení místní příslušnosti krajského soudu. S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že nesouhlas krajského soudu s postoupením věci je důvodný (výrok I.) a současně určil, že soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je městský soud (výrok II.). Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že otázka místní příslušnosti soudu v dané věci může být posouzena odlišně, zjistí-li Městský soud v Praze na základě případně provedeného dalšího šetření, že bydliště žalobkyně se skutečně v obvodu tohoto soudu nenachází. Za daného stavu věci však platí, že k postoupení věci jinému neexistují dostatečné důvody.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. března 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu